

panelið

Mentunnarlív afturhaldsins

Ávisir vanliga superføroyskir blaðmenn gráta nú um dagar krokodillutur um føroyska bóka-útgávu, sum hevur fingið eina so svára lagnu. Undir einum landsstýri, sum annars verður hálvavegna tilbiðið av somu blaðmonnum. Eitt landsstýri, sum eins og tey fyrru ongan mentunarpolitikk hevur havt. Í staðin setur man onkran at sova oman á mentanini. Slikur maður er tungt sovandi, og nevnist hann í summum veitslum »mentunnarmálaráðharri«. Føroyingar hava ein serkendan humor. Eisini situr ein nevnd, sum nevnist »mentunnargrunnur«. Henda nevnd rekur ein figgjarpolitikk móti mentan og list, sum ikki fellur inn í aldagamlan hugsunnarhátt um mentan og list. Framtíðin hevur ongan møguleika, um ikki hon er lík fortíðini.

At sovandi menn verða lagdir oman á mentunnarkassan, kunnu samgongu-politikararnir sjálvandi takka sær sjálvum fyri. Tey hvørki tora, vilja ella kunnu mótmæla. Men at mentanin í Føroyum verður stongd inni í fortíðar møguleikum — í mun til uttanlanda — er bæði synd og skomm.

Føroyingar í dag halda, at einasti máttin at koma sær í samband við fólk er bókstavarin, skrivaða orðið, tað visuella. Um ein maður skrivur eina bók, og annar (betri) maður gevur hana út, so er hetta mentan og virði. Ein fólkaogn. Høvdur tú nakrar yrkingar at skriva niður og geva út, ert tú skald, listarmaður. Tú fært studning. Pen-

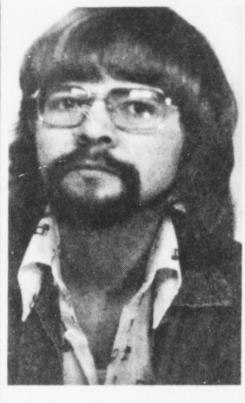
ing. MA-Jacobsen pening osfr. Men roynir tú at gera nakað meir: t.d. ert tú yrkjari, ert ikki nogdur við bert at seta orðini á svart-hvitt prent, men ætlar at seta tónleik til tey, skipa fyrri at hópur av tónleikarum kunnu bera hugsjónir sínar fram og soleiðis geva yrkingunum ein tvi-dimensionalitet, og geva tær út sum plátu (við yrkingasavni í hylstrinum), hvat verður so gjørt við teg?

Tá verður tú ikki hoyrdur av sovandi manninum í Tinganesi, ei heldur av mentunnargrunninum. Og haraftrat noyðist tú — um tú við bankaláni fær ráð at geva verk tui út — at gjalda 45% í tolli av verki tui. Fyri at fáa tað til landið. Sig mær — gjalda útgevarar av føroyskum bókmentum, sum lata tær prenta uttanlands, 45% í tolli? Hvi skal tollur gjaldast, bert ti at ein setur tónlist til yrkingar sínar?

»Mentan« hevur nógv fleiri perspektiv enn teir tjúkkheilaðu menn, sum sita við stórum hondum á mentunnarlívinum, halda. At mentan einans er bókur og málningar, hetta er hugsan sum hoyrir farnari tíð til. Mentanin víðkar seg og øki hennara veksur við teim møguleikum, tekniski framburðurin útgevar. Men so langt hugsa mentunnarbændirnir neyvan.

Ti átti landsstýrið alment at kunngjørt í bløðunum, hvørja stóðu tað hevur til mentan. Hvat tað heldur vera »list« og hvat ikki. Ti tað eru nógv, sum hava hug at eksperimentera og koma viðari, at royna nýggjar

Í dag:



vegir, nýggjar møguleikar. Men hvi eru bókur dómur sum einasti figgjarligi møguleikin at koma fram við list?

Tíðin rennur so við og við frá teirri ein-dimensionalu listini yvir í ta fleir-dimensionalu, sum bæði kann hoyrast, siggjast, fólást og lukkast samstundis. Hetta er utopi í dag, men gongdin gongur hagar.

Men okkara reaktioneru, afturhaldssomu mentunnarmenn geva ikki stuðul til tað, sum ikki hoyrir fortíðini til. Enn í dag verður tú ikki viðurkendur, um tú vágar tær at seta tónleik til sínar yrkingar. Hetta veit eg frá praksis.

kari p.

»Tey súru berini«

Í Dimmalætting fyrri 4 jan. hevur nývaldi og seinastvaldi býráðslimur, Petur F. Christensen, langt referat frá fyrsta fundi í ár, settur av Inga Mohr, fyrstavalda býráðslimi her í Tórshavn.

Hetta referat sigur ikki so lítið um mannin Petur F. og er øllum lætt at skilja hvi maðurin er so lítið avhildin sum hann er. Heldur ikki hesa ferð eydnaðist tað honum at gerast býráðsformaður, hóast at Ingi Mohr, longu dagin eftir valið var hjá honum og bjóðaði honum at vera býráðsformaður, við teirra hjálp. Glæðbeintur tók Petur Ferdinand av, men ak, mongum brestir ætlan. Heldur ikki hesa ferð...



B R Ø V

Vit minnst fyrri nøkrum árum síðani at sami maður ætlaði at gera tað stóra kvettið, bjóðaði Petur í Gong og co. onkur annar slapp við m.a. Ebbe Mortensen, til tað tá nógv umtalaða »lagkøkugildi«, heima hjá honum. Nú skuldi Sigfred setast av við eitt kvett og hann Petur F. blíva formaður. Menn

gakk, heldur ikki hesaferð.... Sjælaglaður fór hann til býráðsfund.... men hvat hendi, beint ímóti allari avtalu við P í Gong, í sama lagkøkugildi, valdi hesin Sigfred Skaale aftur. Ein beiskur biti, Petur Ferdinand. Men man skal lona ilt við góðum, og hevur tí nú valt, sonin, Knút Petur í Gong, í líkningarnevndina, at seta skatt á fólk. Og Inga og Martin Petersen í tað sosialu nevnd, at taka sær av øllum sosialum problemum her í býnum. Tað var ólíka lættari at sita í landastýrinum úti í Tinganesi hjá Atla Dam lögmanni, í heili 4 ár.

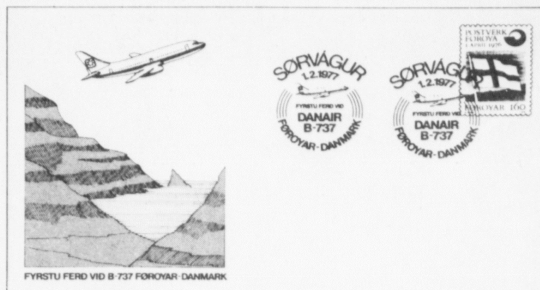
Millummála ráðharri

Sjúkrasysterskúli
Føroya

Nýtt forskúlaskeið byrjar á skúlanum í september 1977. Upplýsingar um upptøktutreytir fáast við at venda sær til skúlan skjótast gjørligt tlf. 13540, lokal 456.

Lesið sosialin!
Haldið sosialin!
Keypið sosialin!

Sosialurin
— altíð bestur!



Framhald frá síðu 1

høvdu vit 20.000 adressur. Í dag hava vit 50.000. Henda stóra øking hevur eisini volt okkum trupulleikar, men á hin bógvin mugu vit eisini siga, at peningaliga ræður um at fáa selt so nógv sum gjørligt.

4,3 milj. í avlopi

Rakstrarætlan er gjørd fyrri 1977—78 og visir henda, at frimerkjadeildin kemur at geva eitt avlop uppá 4,3 milj. Tó skal hetta tal takast við øllum fyrirvarni við tað, at grundarlagið

undir hesi ikki er rætttiliga stórt, sigur Esbern Midjord.

Frimerkini, sum koma 28. april, eru prentað í London. Hini fyrru vóru prentað í Keypmannahavn og Finlandi.

Nýggjur brævbjálvi

Í samband við at Danair fer at nýta nýggju B-737 flogforini á Føroyarutuni hevur Posteverkið latið prentað serligar brævbjálvar, hartil serstempel verður gjørt til tey brev, sum fyrsta túrin fara við nýggja flogfari-num.

útvarpið

Mikudagin 12.

07.15: Veðurtíðindi
07.17: Morgunlestur
07.30: Veðurtíðindi og tíðindi
07.35: Tónleikur
08.00: Veðurtíðindi og tíðindi
08.05: Enskt IV
08.25: Lurtarnir og vit
09.00: Veðurtíðindi og tíðindi
09.05: Morgunlestur
09.10: Liðugt
12.00: Middagskonsert
12.20: Veðurtíðindi og tíðindi
12.32: Døgurðatónleikur
12.50: Veðurtíðindi
12.51: Tónleikur
13.00: Kvøðuljómar til sjófólkið
18.30: Veðurtíðindi og tíðindi
18.42: Nátturðatónleikur
19.00: Miðvikan
20.00: Enskt IV
20.20: Løg úr songleikum Marius Rein
21.00: Veðurtíðindi og tíðindi

Hósdagin 13.

07.15: Veðurtíðindi
07.17: Morgunlestur
07.30: Veðurtíðindi og tíðindi
07.35: Tónleikur
08.00: Veðurtíðindi og tíðindi
08.05: Lurtarnir og vit spæla grammofon
09.00: Veðurtíðindi
09.05: Morgunlestur
09.10: Liðugt
12.00: Middagskonsert
12.20: Veðurtíðindi og tíðindi
12.32: Døgurðatónleikur
12.50: Veðurtíðindi
12.51: Tónleikur
13.00: Liðugt
18.30: Veðurtíðindi og tíðindi
18.42: Læknin hevur orðið
19.00: Ben Hur
16. partur
19.30: Grammofongestur á Bryggjubakka Jógvan A. Skaale
20.00: Úr ymsum herðashornum
20.20: Pop non stop
21.00: Veðurtíðindi og tíðindi

